

MEDICINSKA DOKUMENTACIJA

Medicinska dokumentacija kao
pojam podrazumeva skup
sačuvanih podataka o bolesniku,
koji se odnose na dijagnostiku,
lečenje, negu i rehabilitaciju u
zdravstvenoj instituciji.

- Uspešno vođenje medicinske dokumentacije je moguće samo ako u zdravstvenoj instituciji postoji dobra saradnja među članovima zdravstvenog tima.
- Složen proces i važan segment delatnosti svake zdravstvene institucije.

SZO U SVOJIM MATERIJALIMA NAVODI BROJNE RAZLOGE ZA NJENO VOĐENJE

- vođenje dokumentacije omogućava da ono što urade medicinske sestre instrumentarke vide i drugi, koje na to upućuje njihov stručni i specifični rad.
- dokumentacija omogućava efikasniju koordinaciju i bolju saradnju među članovima zdravstvenog tima,
- dokumentacija omogućava kontinuitet u negovanju bolesnika (u operacionom bloku – sali) i usmeravanje na dalje planirane korake,

- dokumentacija omogućava dinamično i racionalno korišćenje stručnih potencijala službe operacionog bloka,
- dokumentacija služi kao dokaz o obavljenom radu u stručnom, etičkom, pravnom i finansijskom smislu. Pravovremeno zapisane informacije o izvedenim aktivnostima, oslobađaju sestru instrumentarku od straha od eventualnog zaborava.
- dokumentacija je pokazatelj za vrednovanje kvaliteta i efikasnosti sestrinske prakse i ocene rada svakog člana zdravstvenog tima.

- dokumentacija omogućava da se prate, analiziraju i upoređuju različita iskustva i sagledavaju prednosti i nedostaci određenih pristupa u zdravstvenoj nezi – organizacija rada u operacionom bloku, itd.
- dokumentacija može da služi i u sudsko – medicinske svrhe.
- medicinska dokumentacija je tajna (osim u službene namene) ona može da služi kao dokazni materijal u cilju zaštite bolesnika, osoblja ili zdravstvene ustanove, odnosno u cilju utvrđivanja istine.

U OP bloku sestre instrumentarke najčešće primenjuju sledeće načine dokumentovanja:

- na zajedničkoj dokumentaciji sa lekarima i drugim zdravstvenim radnicima koji su uključeni u hirurško lečenje bolesnika i
- u izdvojenoj sestrinskoj dokumentaciji.

ZAJEDNIČKA DOKUMENTACIJA

- Radi blagovremene i adekvatne pripreme kako medicinskog osoblja, kao i instrumenata, aparata, pribora, operacionog veša, glavna sestra instrumentarka mora biti upoznata sa operativnim programom.

OPERATIVNI PROGRAM

- Predstavlja medicinski pisani dokument na osnovu koga se planira i organizuje rad u OP bloku.
- U planiranju i pisanju OP programa učestvuju načelnici hirurških odeljenja sa glavnim sestrama i načelnikom OP bloka sa glavnom sestrom instrumentarkom.

OPERATIVNO LEČENJE HIRURŠKIH BOLESNIKA JESTE SPECIFIČNO LEČENJE I PODRAZUMEVA SLEDEĆE:

- indikaciju za hiruršku intervenciju koju na osnovu medicinskih nalaza daje hirurg,
- potpisane saglasnosti za intervenciju od strane bolesnika,
- određivanje hirurškog tima i
- adekvatne pripreme bolesnika.

Na osnovu programa pravi se raspored medicinskog osoblja što je neophodno za optimalno odvijanje OP rada:

- broj instrumentarki (“oprana” i “cirkularna-pomoćna”),
- osoblje na sterilizaciji,
- pomoćni radnik i
- spremači – higijeničari.

OPERACIONA LISTA JE MEDICINSKO SUDSKI DOKUMENT KOJI PIŠE HIRURG I SADRŽI SLEDEĆE PODATKE, PIŠE SE U 3 PRIMERKA:

- naziv klinike i odeljenja,
- ime i prezime bolesnika,
- godinu rođenja bolesnika,
- broj istorije bolesti,
- broj operacionog protokola,
- datum operacije,
- preoperativnu dijagnozu,
- operacija – operativna dijagnoza

- ime i prezime operatora,
- imena i prezimena asestenta, prvog i drugog,
- vrsta anestezije,
- ime i prezime anesteziologa,
- ime i prezime anesteziološkog tehničara,
- ime i prezime “oprane” i “pomoćne” sestre instrumentarke,
- operativni nalaz – opis toka hirurške intervencija i eventualno traženi nalazi (patohistološki, citološki, mikrobiološki).

- **OPERACIONI PROTOKOL** sadrži sledeće:
broj OP protokola za datog bolesnika, opšte podatke bolesnika iz istorije bolesti, dijagnozu, naziv hirurškog zahvata i procedura izvršenih u toku operacije, hiruršku i anesteziološku ekipu i tražene nalaze (patohistološki, citološki, mikrobiološki).
- Ovaj dokument popunjava hirurg, a sestra instrumentarka proverava da li su svi podaci upisani.
- **UPUTE ZA PATOHISTOLOŠKI I CITOLOŠKI PREGLED** popunjava hirurg u tri primerka, a sestra instrumentarka proverava, priprema i pakuje materijal za slanje i organizuje ko će materijal nositi u laboratoriju.

- **UPUTE ZA MIKROBIOLOŠKI PREGLED** - pisanje uputa je zadatak lekara ili sestre. Uput piše u dva primerka, a sestra instrumentarka priprema i pakuje materijal za slanje.
- **DOKUMENTI O AMPUTIRANIM DELOVIMA:** dokument koji prati amputirani deo tela sa svim podacima koji se upisuju kao kod preminulih osoba je dokument koji prati amputirani deo tela koji se odlažu na protokolarni način i uništavaju.
- U Akušerstvu, placentе koje se ne nose na patohistološku analizu, pakuju se po predviđenim procedurama i odlažu na mesta predviđena za to.

DOKUMENTACIJA SESTRE INSTRUMENTARKE

Medicinska dokumentacija koju med.sestra instrumentarka vodi i potpisuje u OP sali je:

- **LISTA POTROŠNOG MATERIJALA PO PACIJENTU** – služi za evidenciju potrošnje sanitetskog i ostalog medicinskog materijala za svakog bolesnika pojedinačno, od početka pripreme hirurškog tima i svega što se upotrebi tokom hirurškog zahvata.
- **LISTA O UGRADNOM MEDICINSKOM MATERIJALU** - koja sadrži podatke o bolesniku i vrsti ugradnog materijala, šifru i količinu.

- Trebovanje operacionog materijala vodi glavna sestra- instrumentarka OP bloka:
- Trebuje jednom nedeljno preko apoteke operativni materijal za sledeću nedelju prema operativnom programu (sanitetski i potrošni šavni materijal, ugradni materijal i dr.).
- Po potrebi vrši dnevna trebovanja medicinskog materijala i OP veša.
- Piše zahtev godišnjih potreba OP veša, OP materijala i instrumenata.

- **Protokol – evidencija ispravnosti aparata** – provera ispravnosti aparata se sprovodi redovnim servisiranjem od strane ovlašćenog servisa.
- **Protokol evidencije o kontroli sterilizacije** – zakonski propisi nalažu da se u centralnoj sterilizaciji vode knjige evidencije o radu aparata za sterilizaciju – autoklava, plazma sterilizatora, gasnih sterilizatora.

